Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
4 ФЕВРАЛЬ 1971 Й
ПАЙШАНБА
№ 29 (1404).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXIV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ!

КВАРТАЛ ПЛАНИ— МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Яхши кўрсаткичлар билан

Трактор заводи, ТашГРЭС, «Қизил тонг» фирмаси ва бошқа илғор коллективларнинг КПСС XXIV съездини квартал планини муддатидан илгари бажариш билан кутиб олиш тўғрисидаги ташаббусига шаҳардаги автомобиль ремонти корхоналарининг коллективлари ҳам қўшилдилар.

Стрельцов номли 1-автомобиль ремонти бош корхонаси меҳнатчилари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан икки юз минг сўмлик кўп маҳсулот реализация қилишга қарор қилдилар.

Автомобиль ремонтчилари съездолди социалистик мусобақасини кенг авж олдириб, квартал планни 28 мартгача бажариш мажбуриятини олишди. СЪЕЗД ОЧИЛАДИГАН КУННИ ЗАВОД МЕТАЛЛЧИЛАРИ ДОН ТАШИЙДИГАН ЯРИМ ПРИЦЕПЛАРНИНГ ДАСТЛАБКИ 20 НАМУНАСИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИЛАН КУТИБ ОЛАДИЛАР.

Асбобсозлик заводининг ишчилари съездолди меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар.
СУРАТДА: чархловчи, коммунист Ғулом Алимов. У кунлик топшириқларини 130 процентдан бажариб, шахсий совға тайёрламоқда.
И. Глауберзон фотоси.

Янгилари ўзлаштирилди

«Учқун» тўқимачилик-галантерея фирмасининг коллективи КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съездини ёруғ юз билан кутиб олиш мақсадида социалистик мусобақани кун сайин қизитмоқда. Улар юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш, хом ашё ва материаллардан кўплаб иқтисод қилиб қолиш ҳамда бошқа иқтисодий кўрсаткичлар бўйича юксак натижаларга эришиш юзасидан биринчи квартал ҳамда 1971 йил учун оширилган социалистик мажбурият олдилар.

Январь ойида ҳам ишлаб чиқаришда муҳим кўрсаткичлар қўлга киритилди.

Маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш квартал планини съезд бошланадиган кунгача бажариш билан планга қўшимча 40 минг сўмлик буюмлар етказиб берилади. Жумладан, 30 минг сўмлигини бадиий буюмлар ташкил этади. Шу муддатда тежаб қолинган ип ва ипак толаларидан кўплаб минг метр тўқима ленталар ва шойи рўмоллар тайёрланади.

Планга қўшимча кўриладиган фойда йил давомида 20 минг сўмга, тежалган электр энергия 20 минг киловатт-соатга етади ва меҳнат унумдорлиги 1,2 процент ортади. Ўттиздан ортиқ рационализаторлик таклифини жорий этиш ҳисобига ўн минг сўмликдан зиёд иқтисодий фойда олинади.

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг лабораториясида 1971 йилда экиш учун «108—Ф» чигит уруғликлари танланмоқда.

Суратда: лаборатория ходими Зоя Билялова (чапда) ва агроном Муаззам Холматова.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

АТЕИЗМ ҲАФТАЛИГИ

Янгича урф-одатлар, замонавий анъаналар ва маросимларни меҳнаткашлар ўртасида кенг пропаганда қилиш мақсадида пойтахт области районларида атеист-лекторлар ҳафталиги ўтмоқда. Оммабоп, турли адабиётлар, диаграмма, плакатлар ва техник воситалар билан жиҳозланган махсус агитмашина тўрт кундан бери жойларда бўлиб, қишлоқ аҳлига маданий хизмат кўрсатаётир.

Область партия комитети, «Билим» жамияти ва республика илмий атеизм уйининг ташаббуси билан ташкил этилган агитбригада составида олимлардан фалсафа фанлари кандидати М. Бўрихўжаев, Ҳ. Исамуҳамедов, У. Шокиров, М. Фаёзов, С. Ҳусанов, илмий атеизм уйларининг директори Х. Холмирзаев, Б. Тожибоев ва бошқа атеист-лекторлар бор.

Пойтахтлик олимлар область колхоз, совхозларида, турли ташкилотларда атеизмнинг проблематик масалалари юзасидан лекция, суҳбатлар, савол-жавоб кечалари ўтказмоқдалар. Ёш маҳаллий тарғиботчилар учун консультация ташкил этилиб, илмий-методик ва амалий ёрдам кўрсатилмоқда.

«В. И. Ленин революцион традициялар тўғрисида», «Муқаддас жойлар борми?», «Янги маросимларнинг прогрессив аҳамияти», «Қурбон ҳайитнинг келиб чиқиши, социал моҳияти ва унинг зарари», «Коммунистик ахлоқ ва диний аҳлоқ», мавзуларида ўқилган лекция-суҳбатлар қишлоқ зиёкорлари билим даражаси ва малакасини оширишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Янгийўл районидаги «Ленинизм», Ленин номли колхозлардаги учрашувлар ғоят қизиқарли ва мароқли бўлди. Шаҳарлик атеист олимлар навбатдаги учрашувларни Оққўрғон райони меҳнатчилари билан ўтказадилар.

Ўзбекистон партия ташкилотларида

КОММУНИСТЛАРНИНГ ТАКЛИФЛАРИГА ЭЪТИБОР

Тошкент шаҳар партия комитети партия ҳисобот-сайлов йиғилишларида ва конференцияларида қилинган танқидий мулоҳазаларни тўплади. Шу таклифларни амалга ошириш юзасидан катта план тузилди. Бу план хўжалик ва маданий қурилишнинг партия ҳаётининг хилма-хил томонларини ўз ичига олади. Планда шаҳар ва район советларининг ишини яхшилаш, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш савиясини ошириш, шаҳар хўжалигини такомиллаштириш юзасидан қилинган таклифлар ҳам кўзда тутилган.

Мазкур планда кўрсатиб ўтилган камчиликларни бартараф қилиш тадбирлари, бу тадбирларни бажариш муддатлари ва бу иш учун шахсан масъул кишилар кўрсатиб ўтилган.

(ЎзТАГ).

Тошкент— жаҳонга

ТУРЛИ АДРЕСЛАР БЎЙЛАБ

Тошкент химия-фармацевтика заводи коллективи шу йили биринчи марта Япония ва Судан мамлакатларига ўз маҳсулотини экспорт қилади.

Янги мижозларга болаларнинг полиомиелит касаллигини даволашда қўлланиладиган ампулали галантамин ва шамоллашнинг олдини оладиган эфедерин дорилари юборилади.

Шу кунларда контейнерларга жойланаётган дори-дармонлар жаҳондаги 20 дан ортиқ адресга жўнатилади.

ЧУКОТКА ЁШЛАРИ УЧУН

Узоқ Сибирнинг Магадан областидаги Чукотка миллий округи пойтахти Анадир шаҳрида пионерлар саройи бунёд қилиняпти. Сарой қурилишига Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети қарори билан ўзбек ёшлари ҳам яқиндан ёрдам беришяпти.

Бугун

Сирдарё ва Сурхондарё область комсомол комитетлари Анадир шаҳрига махсус вагонда ўзбек нозу-неъматларини юборишди.

МЕН СОВЕТ ГРАЖДАНИМАН

Киши бу сўзларни такрорлаганда юрагини қандайдир сирли ҳислар, фахр ва ғурур туйғулари қамраб олади. Шу билан бирга, бепоён Советлар мамлакатининг тенг ҳуқуқли гражданини бўлиш, коммунистик жамият қураётган кишилар сафида эканлигини ҳис қилиш улкан масъулият юклайди.

Яқинда темир йўлчилар маданият Саройида бўлиб ўтган кеча ана шу маросимга бағишланди. Ленин район ички ишлар бўлими ходими, старший лейтенант Р. С. Сальников, паспортчи Р. С. Егоровалар 94-ўрта мактабнинг 9-10 синф ўқувчиларидан 22 кишига тантанали суратда паспорт топширдилар.

Ёшларни тепловоз депосининг тажрибали машинисти А. А. Скудов, мактаб комсомол комитетининг секретари Т. Бабана ва бошқалар табрикладилар. «Совет граждани, деган шарафли номга ҳамиша содиқ бўлинг, унга сира гард юқтирманг», — дейишди улар ёшларга.

Паспорт олганлардан бири — 10-синф ўқувчиси Г. Шматенко ўз ўртоқлари номидан сўзга чиқиб, бу наказларга доимо амал қиламиз, деб ишонтирди ва кўрсатилган иззат-ҳурмат учун миннатдорчилик билдирди.

Кеча охирида Сарой ҳаваскорлари йиғилганларга концерт қўйиб беришди. В. Маяковскийнинг машҳур «Совет паспорти ҳақида» шеърининг оташин сатрлари янгради.

Ҳаммаси инсон учун

Ўтган беш йиллик совет кишилари ҳаётида муҳим роль ўйнади. Буни ҳамшаҳарларимизнинг фаровонлиги ошиб бораётганлигидан ҳам яққол билиш мумкин. Шаҳар давлат меҳнат омонат кассалари ва давлат кредити бошқармасида беш йил ичида бажарилган ишларнинг ҳисоб-китоби ниҳоясига етай деб қолди. Шу муносабат билан бошқарма бошлиғи Солих Собиржонов мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди.

— Дастлабки ҳисоблар қувонарли бўлмоқда. Шаҳардаги омонатчиларнинг сони йил сайин ошиб боряпти. 460 минг кишидан ортиқ омонатчилар давлат кассаларига ўтган йилда 145 миллион 814 минг сўм қўйдилар. Кассалардаги меҳнаткашларнинг умумий пули 291 миллион 367 минг сўмга етди. Бу рақамлар кишиларнинг турмуши фаровонлашиб бораётганлигидан далолат бериб турибди. Аҳолига 38 миллион 419 минг сўмлик 3 процентли давлат ички ютуқ заём облигациялари сотилди. Меҳнаткашларга ана шу облигациялардан ўтган 1970 йилнинг ўзида 1 миллион 740 минг сўм ютуқ пуллари тўланди.

ҲАМШАҲАРЛАР ҚУВОНЧИ

Республика пул-буюм лотереялари ўйинлари ҳам қизғин ўтказилмоқда. Ўтган йили шаҳримизда бир ярим миллион сўмлик лотерея билетлари сотилган бўлса, уларга тўланган ютуқлар бир миллион сўмга яқин бўлди. Ҳамшаҳарларимиздан А. Йўлдошев, Б. Лютер, Х. Икромов, Х. Йўлдошев, Л. Михаил, «Москвич» автомашиналарини ютишга муяссар бўлдилар. Ҳаммаси бўлиб йигирмата автомашина ютуқ эгаларига тақдим қилинди. Бундан ташқари 23 та мотоцикл, 18 та телевизор, 38 та холодильник ва ҳоказо буюмлар минглаб кишиларни мамнун этди.

Бу йил шаҳар омонат кассалари ходимлари бир қатор диққатга сазовор ишларни олиб борадилар. Янги массивларда бир неча кассалар очилади. Омонатчилар сони ярим миллион кишига етказилади. Шаҳар аҳолисининг ҳар уч кишидан бири омонатчи бўлади.

Шаҳримизнинг Куйбишев майдонидаги 3-«Прогресс» китоб магазини китоб савдоси бўйича қатор янги тадбирларни жорий этмоқда. Магазин коллективи тез-тез экскаватор, лак-бўёқ заводларида район мактабларида ва илмий-тадқиқот институтларида бўлиб китоб савдоси ташкил этадилар.

Суратда: техника адабиёти бўлими сотувчиси Лиза Гатеева кибернетика институти илмий ходими, техника фанлари кандидати Шоҳида Усмоновага янги адабиётларни тавсия этмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Ноёб топилмалар

АРХИВИНГ БОР— ТАРИХИНГ БОР

Тарихий воқеалар, жараёнлар ҳар доим тўла ифодасини топавермайди. Тарихнинг бундай очиқ қолган саҳифаларини авлодлар архив материалларини қайта текшириш асосида яратадилар.

Санъат ва адабиётдаги ижод қонуниятлари, психологияси фақат авторнинг ижодий лабораториясини текшириш асосидагина очилиши мумкин. Ҳозиргача ўзбек ёзувчиларидан ҳеч бирининг ижодий лабораторияси ҳақида бадиий асарнинг қандай дунёга келишини кўрсатувчи бирор жиддийроқ мақола йўқлиги ачинарлидир. Бунда адабиёт архивининг қадри жуда билинади.

Алишер Навоий номидаги Адабиёт музейи ўзбек совет ёзувчилари архиви бўлимининг ходимлари адиб Раҳмат Мажидий раҳбарлигида марҳум ёзувчиларнинг оилаларини излаб топиш, ёзувчилар архивини йиғиш ишларини қизитиб юбордилар. Яқинда севимли ҳикоянавис Ойдин Собированинг шахсий архиви музейга қабул қилиб олинди. Архивда ўзбек ҳикоя жанрининг ютуқларидан бўлган «Ямоқчи кўчди», «Садағанг кетай командир» ва бошқа ҳикояларнинг қўлёзма нусхалари бор.

Архив ходимлари ҳозир бахт ва баҳор қуйчиси Ҳамид Олимжон ва «Душманлар» романининг муаллифи Ҳусайн Шамснинг архивини ўрганмоқдалар.

Тонгги газеталарда

✦ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Бош министр, мудофаа министри ва Араб Социалистик уйғониш партияси мувақкат маҳаллий раҳбарлиги аъзоси, армия генерали Ҳафиз Асад бошчилигидаги Сурия Араб Републикаси партия-ҳукумат делегацияси ўртасида олиб борилган музокаралар 2 февралда Кремлда тугалланди.

✦ **2 февралда СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико ва Сурия Араб Республикаси Ташқи ишлар министри Абдил Ҳалим Хаддам учрашдилар.**

✦ Сантьяго. Чили Президенти Сальвадор Альенде бу ерда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги КПСС делегациясини қабул қилди.

✦ **3 февралда Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш Совет Иттифоқи билан Румыния Социалистик Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома имзоланган куннинг 23 йиллигига бағишланди.**

ОММАВИЙЛИК ВА МАҲОРАТ САРИ

Яқинда шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Ҳ. Ёқубжонова раислигида шаҳар XII спартакиадасига тараддуд кўриш ва Ўзбекистон XV спартакиадасида қатнашадиган Тошкент делегациясини тайёрлаш бўйича ташкилий комитет йиғилиши бўлиб ўтди.

— Шу кунларда шаҳар ва республика спартакиадаларига актив қатнашиш мақсадида пойтахтнинг спорт коллективлари қизғин тайёргарлик ишларини олиб бормоқдалар,— дейди ўз докладида шаҳар физкультура ва спорт комитети раиси Н. Бойжонов. Шаҳар спартакиадаси программасига спортнинг ўн уч тури киритилган. Унинг якунловчи финалида пойтахтнинг минглаб спортчилари қатнашади. 500 кишидан иборат спортчилар республика спартакиадасига қатнашиш ҳуқуқини олади. Ҳозир мактаблар, олий ўқув юртлари, саноат корхоналари ва ЖЭКларнинг коллективлари оммавий мусобақаларга жалб қилинмоқда.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съезди ва КПССнинг XXIV съезди кунларида оммавий мусобақаларни кенг кўламда ўтказиш лозимлиги уқтирилди. Йиғилишда ташкилий комитет аъзолари ва спартакиадани ўтказиш режаси тасдиқланди.

Планетамиз янгиликлари

БЕЛГРАД. Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси П. Ярошевич Югославияда чиқадиган «Международна политика» журналининг мухбири билан қилган суҳбатида айтдики, Европадаги барча давлатлар ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш бутун дунёда тинчликнинг ва Европада кескинликни юмшатишнинг гаровидир.

П. Ярошевич хавфсизлик масалаларига бағишлаб Умумевропа кенгашининг чақирилиши тўғрисида гапириб таъкидладики, кўп томонлама тайёргарлик музокаралари концепциясини Европадаги кўпгина мамлакатлар қўллаб-қувватлаб чиқмоқда. **Кенгаш чақирилишини кейинга суришга ёки кенгаш чақирилишини олдиндан бирон шартга боғлиқ қилиб қўйишнинг ҳеч бир асоси йўқ, деди П. Ярошевич.**

(ТАСС).

ХАНОЙ. Жанубий Вьетнамдан олинган хабарларга қараганда, Халқ озодлик қуролли кучлари 1 февралга ўтар кечаси Америка қўшинларининг бир қанча базаларини, жумладан Дананг даги ҳарбий ҳаво базасини, Фуиен вилоятидаги Туихоа аэродромини, Кханьхоа вилоятидаги Камрандан ғарби-шимолда жойлашган вертолётлар базасини ва 52-артиллерия полкининг артиллерия базасини шиддатли ўққа тутдилар.

Шу кечаси Озодлик армиясининг жангчилари Данангдан 30 километр ғарби-жанубда жойлашган қўғирчоқ қўшинларнинг команда пунктига ҳужум қилганлар ва Чулайдан 7 километр ғарбда жойлашган «Америкал» дивизиясининг бўлинмасини ўққа тутганлар.

(ТАСС).

САНО, Бу ерда бир гуруҳ яманликларга бир йиллик фельдшерлар курсини тугатганликлари тўғрисидаги шаҳодатномалар тантанали вазиятда топширилди.

Совет ва Яман врачлари (буларнинг кўплари илгари СССРда таълим олган) ишдан бўш вақтларида Яман Араб Республикасининг соғлиқни сақлаш ишлари учун медицина ходимлари отрядини тайёрладилар. Шаҳодатномаларни топшириш маросимида сўзга чиққан соғлиқни сақлаш министри Собит Муҳсин, Яман врачлари ҳамда курсларни битириб чиқувчилар касалликларга қарши курашда, шунингдек Яман миллий медицина кадрларини тайёрлаш ишида кўрсатган беғараз ёрдамлари учун Совет Иттифоқига ва совет врачларига қизғин миннатдорчилик билдирдилар.

Яман Араб Республикаси бош министрининг ички ишлари бўйича ўринбосари Абдул Салом Сабра ўз нутқида Яманда қолоқликни тугатиш ишига Совет Иттифоқи жуда катта ҳисса қўшаётганлигини таъкидлади. СССР, деди у, халқимизнинг энг қалин дўсти бўлиб келган эди, бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади.

(ТАСС).

АККРА, Бу ерда иккинчи халқаро савдо ярмаркаси очилди. Ярмарканинг мақсади Африкадаги мустақил давлатлар саноат ва савдо-сотиқ соҳасида эришган тараққиётни, шунингдек халқаро иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлаш зарурлигини кўрсатишдан иборатдир.

Ҳозирги ярмаркада 32 мамлакат, шу жумладан, Африкадаги 12 мустақил давлат ҳамда Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашида қатнашувчи ҳамма социалистик мамлакатлар, бошқа бир қанча мамлакатлар қатнашмоқдалар.

Бу ерда эътироф этилишича, ярмаркада СССР ва Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашига аъзо бўлган бошқа мамлакатларнинг қатнашуви социалистик мамлакатлар Африка қитъасининг иқтисодий мустақиллигини савдо-сотиқ воситасида мустаҳкамлашга ёрдам беришдан катта ва самимий манфаатдор эканликларидан далолат беради.

(ТАСС).

КУБА. Ольгиндаги В. И. Ленин номли клиника Орьенте вилоятидаги йирик шифохона бўлибгина қолмай, балки медицина кадрларининг ўчоғи ҳамдир. Шифохона барпо этилгандан буён юзлаб врачлар, медицина ҳамширалари, техника мутахассисларини тайёрлаб чиқарди.
СУРАТДА: Ольгиндаги В. И. Ленин номли клиника.

• БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

ТЕХНИКА ВА ТАШАББУСГА ТАЯНИБ

Ҳамшаҳарларимиз партия XXIV съезди шарафига социалистик мусобақани кучайтириб юбордилар. Ҳамма ерда янги оширилган мажбуриятлар олинди. Улар сафида «Главташкентстрой» қурилиш ташкилотлари, жумладан 11-«Висотстрой» тресги коллективи ҳам бор. Партия XXIII съездидан сўнг ташкил этилган бу ташкилот қисқа муддатда ўлкан ишларни бажарди. Мухбиримиз баланд иморатлар қурадиган трест бошқарувчиси билан суҳбатлашиб, коллективнинг иши ҳақида гапириб беришни илтимос қилди. Қуйида трест бошқарувчиси Е. КАРМАНОВ жавобларини ҳавола қиламиз.

Трестингиз Тошкентда баланд иморатлар қуришга мослашган. Қисқа муддат мобайнида анча ишларни қилди. Ютуқлар сири нимада?

— Трестнинг номиданоқ бизга катта вазифа юклангаилиги билиниб турибди. Ҳар қандай янги ташкилот сингари биз ҳам бошда анча қийинчиликларга дучор бўлдик. Ҳар хил касбни мукаммал эгаллаган мутахассис кадрлар етишмаслиги анча қийнади. Агар кадрлар бўлмаса, ўта такомиллашган техника ва механизмлар билан иш бажариш қийин. Уларни бошқарадиган мутахассислар лозим. Ҳам инженер-техник ходимлар, ҳам ишчиларда зарур тажриба етишмас эди. Шунга қарамай, трест ўз зиммасига юкланган вазифани бажара олди. Беш йиллик программа муддатидан илгари, 1970 йилнинг июль ойида бажарилди. Йиллик план эса 25 ноябрда бажарилди. Планга қўшимча 1,8 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари адо этилди. Бир қанча ноёб бинолар яхши ва аъло баҳолар билан топширилди. Қурилиш муддати анча қисқарди. Юбилей йилида социалистик мусобақада юксак натижаларга эришгани учун трестимизнинг 1-қурилиш бошқармаси КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг Ленин юбилейи Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Трестда ҳар бир ишчининг ижодий иши учун шароит яратилганлиги туфайли муваффақиятлар қўлга киритилди. Бутун коллектив янги-янги имкониятларни излаб топишда қатнашди. Барча ташаббуслар қўллаб-қувватланди, яхши тажрибалар оммалаштирилди.

Барча бўлинма ва участкаларда коммунистлар пешқадам бўлишди. Ўнлаб таклифларнинг энг яхшиси танлаб олинди. Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари жойлардаги ташаббусларни қўллаб-қувватлаш билан техника прогрессига катта эътибор беришди, самарадорликни оширишди.

— Асосий ташаббус нимадан иборат бўлганлигини аниқроқ айта олмайсизми?

— Бошда айтганимдек, трестда кадрлар етишмасди. Уларни қаердан топиш лозим? Бошқа шаҳарлардан чақирсакмикан? Бунга жуда кўп вақт кетади. Биз ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда кадрларга касб ўргатдик. Ўқув пункти зарур воситалар билан таъминланди. 1969 йили етти юздан ортиқ бетончи, пайвандчи, монтажчи ва ғишт терувчининг малакаси оширилди. Касб ўргатилди. Объектларга ўз ишини яхши билган кишилар келишди. Натижа дарҳол кўзга кўринди. Меҳнат унумдорлиги ошди, брак камайди, иш сифати яхшиланди. Ишчиларнинг моддий манфаатдорлиги таъминланди, иш ҳақи кўпайди. Бу эса қўнимсизликка барҳам берди, меҳнат ва технология интизоми яхшиланди. Коллектив доимий составга эга бўлгач, умумий ишга бўлган масъулият ҳам ортади.

Инженер-техник ходимларимиз баланд иморатлар қуриш жараёнида ўз малакасини ошира бордилар. Маъмурият ва жамоат ташкилотлари ўз навбатида ҳар қандай янги ташаббусни рағбатлантириб, меҳнат унумдорлигини ошириш ва техника прогрессини яхши йўлга қўйишга ҳаракат қилди. Трест бош инженери И. Булкиннинг ижодий изланиши туфайли, 19 қаватли бино деворларининг конструкциясига ўзгариш киритилди. Бунинг натижасида қўл меҳнати камайиб, 600 кубометр ёғоч материал тежалди. Объектларда безакли керамзит-бетон девор панеллари қўлланмоқда. Бунинг натижасида деворларнинг ташқи қисмига безак бериш қисқарди. Ички тўсиқлар эса заводда тайёрланмоқда. Бунда ҳам меҳнат анча камайди.

Қурилишда катта самарадорлик келтираётган уч қаватли йиғма колонна. 12 метрли 1.400 килограммали плита бетон ва констукцияларни электрда иситишни ҳам тилга олиш лозим. Арматурани ваннада пайвандлаш, металл опалубкалардан фойдаланиш ҳам қурувчилар ишини анча енгиллаштирди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Ишлаб чиқаришда резервлардан фойдаланиш ҳамда халқ хўжалигида экономика режимини кучайтириш ҳақидаги Хати барча участкаларда ўрганиб чиқилиши ҳам ўз самарасини берди. Ишчилар исрофгарчиликка қарши курашни кучайтириб, ҳамма ерда тежамкорликка интиладиган бўлиб қолдилар. Прогул қилиш туфайли иш вақтини йўқотиш деярлик уч баробар камайди. Кўпгина металл, бетон ёнилғи ва мой, юз минглаб сўмлик электр энергияси тежалди.

Бу ерда трестда тузилган партия группалари ва халқ контроли группалари катта ҳисса қўшишди, жамоатчи ташкилотлар ташаббус кўрсатишди. Айниқса, бригадаларда хўжалик ҳисоби жорий қилиш катта роль ўйнади.

— Партия XXIV съезди арафасида коллектив қандай ишларни амалга оширмоқчи?

— Қурилиш бошқармалари ва трестда ўтказилган партия хўжалик активи йиғилишларида бу масала атрофлича муҳокама қилинди. Айниқса, қилинган иш ҳамда топшириқларнинг бажарилиши юзасидан тез-тез ҳисоб бериб туриш зарур восита эканлиги таъкидланди. Ҳар бир объектда съезд шарафига оширилган мажбурият қабул қилинди.

Ишда коммунистлар пешқадамлик қилмоқда. Ҳозир бир юз ўндан ортиқ коммунист кунлик ва ойлик топшириқларини ортиги билан бажариб, бошқалардан анча олдинга ўтиб кетган. Бригадаларнинг кўпчилиги аллақачон февраль ойининг иккинчи ярми ҳисобига ишлашаяпти. Менимча, илғорлар тажрибаси кўнгилдагидек оммалаштирилмаяпти. Шу туфайли, бирорта ҳам қолоқ бригада бўлмаслиги учун курашишга катта эътибор берилмоқда.

Бу йил ўтган йилдагига нисбатан 20 процент кўпроқ иш планлаштирганмиз. Съезд шарафига трест биринчи квартал планини 27 мартгача бажариб, съезд очилиш куни тежалган материаллар ҳисобига ишлаш мўлжалланмоқда. Меҳнат унумдорлиги планда кўрсатилганига нисбатан 0,3 процент ўсади, кўпгина қурилиш-монтаж маҳсулотлари тежалади. Илғор техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш юзасидан ҳам анча ишлар қилинади.

Трестимиз ишчи, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ҳар қандай топшириқни ҳам уддасидан чиқа олади. Бу тажрибада амалий иш билан синалган. Ўйлайманки, кўп минг кишилик коллективимиз бу сафар ҳам партия XXIV съездини меҳнат зафарлари билан кутиб олиб, тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириғини муддатидан олдин бажаради.

Тошкент темирйўли бўлимининг ремонтчилар коллективи съезд олди социалистик мусобақаси байроғини кун сайин баланд кўтариб транспорт воситалари ремонтини ўз вақтида нормал ишлашини таъминламоқда.

СУРАТДА: Тошкент вокзали пассажир депосининг бир группа пешқадам ремонтчилари. (Чапдан ўнгга) В. Геналов. Т. Галиуллина. Р. Усмонов, Х. Авазов ва В. Келембет ўртоқлар.

М. Нуриддинов фотоси.

ИСТИҚБОЛЛИ ЎЛКА

Ўзбекистон пойтахтида Москва «Гидрорибпроект» институтининг Ўрта Осиё филиали тузилди.

Олимларнинг ўтказган тадқиқотлари кўрсатишича, Ўрта Осиё—балиқчилик учун истиқболли ўлка. Ҳусусан, Ўзбекистонда балиқчилик тез ривож топмоқда. Ҳар сув гектаридан «тирик кумуш» овлаш жиҳатидан республика Бутуниттифоқ рекордига эгадир. Янги филиал коллективи халқ хўжалигининг ана шу ёш тармоғини янада ривожлантириш масаласи билан шуғулланади.

Филиал директори В. Р. Гейнц ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни айтди:

— Биз Ўзбекистон балиқ хўжалиги бошқармасининг буюртмасига мувофиқ иккита йирик хўжаликнинг лойиҳасини тузишга киришдик. Ана шу хўжаликлардан ҳар бирининг кўл ва ҳовузларида йилига саккиз минг центнердан балиқ етиштирилади. Республиканинг барча областларида бундан кейин ана шундай хўжаликларни тузиш мўлжалланмоқда. Орол денгизи ҳавзаси сув ресурсларидан балиқчилик учун комплекс фойдаланиш схемасини тузишга киришилди.

Филиал балиқчиликни ривожлантиришда Ўрта Осиёнинг қардош республикаларига катта ёрдам беради.

** Меҳнатда пешқадамлар*

И Х Л О С

ИШ БАРАКАЛИ бўлди. Нормадан ташқари олтита трамвай вагони ўрта кўрикдан ўтди. Вафо ака жомакорини ечар экан, мастернинг ёнига келди.

— Қобилжон укам, ўзингдан қоладиган гап йўқ. Қиш шароитида трамвай вагонларини ремонт қилиш анча мушкул. Кечки учинчи сменага мени ёзиб қўйсанг ёрдамлашаман, — деди мастерга.

Мастер Қ. Назаров Вафо аканинг бу ташаббусидан мамнун бўлди.

Вафо ака салкам 30 йилдирки, меҳр қўйган слесарлик касбидан бахт топиб келяпти. Ўзбек йигитига бу ҳунарни В. Мухин ўргатган эди. Ушанда у 1941—45 йилларда Уралдаги алюмин заводида ишларди. Қонли жанглар кетаётган бир пайтда фронт орқасини мустаҳкамлаш вазифаси В. Бакаев зиммасига ҳам тушган эди. Кези келганда унинг оғир қийинчиликларга тик боққан ҳолда 15—18 соатлаб меҳнат қилган кунлари ҳам бўлди.

Ғалабадан сўнг Вафо ака 2-трамвай депосига ишга келди. Ўша йиллари депода бор-йўғи 33 та вагон бор эди. Уларни йўловчилар хизматига чиқариш учун Вафо акадек ишнинг кўзини биладиган слесарлар сув билан ҳаводек зарур эди. Унинг депога келиши катта воқеа ҳисобланди. Қисмлари яроқсиз бўлиб қолган вагонлар аста-секин оёққа тура бошлади.

Маълумки, мотор трамвайнинг юраги ҳисобланади. 800 килограммлик бу моторни вагондан ажратиш учун 6 ишчи 6 та қўл домкрати билан баравар кўтарар эди. Вафо ака бу оғир ва хавфли усулдан воз кечди. У заводда орттирган тажрибасини ишга солди. Осма блоклар орқали кўтариш методини қўллаб, 4 та ишчи кучини тежашга эришди. Ҳозир эса эскисига нисбатан 300 килограмм енгил бўлган моторлар электр автоматлар ёрдамида вагондан олинади ёки ўрнатилади.

Трамвайларнинг энг нозик қисми мотордан сўнг рессор, компрессор, букса, тормоз системалари ва колодкалари ҳисобланади. Буларнинг бирортаси ишламаса трамвай ҳаракатдан тўхтайди. Худди шу нозик қисмларнинг «шифокор»и Вафо акадир. Уларни синчковлик билан ремонт қилишдек масъулиятли вазифани у аъло бажаради.

Қадоқ қўли, пешона тери, ишга ихлоси билан шон-шуҳрат топган В. Бакаев ёш кадрлар етиштиришда ҳам катта обрў қозонган. Унинг 20 дан ортиқ шогирди бор. Р. Бахтиев, Ж. Исҳоқов, Б. Собиров, О. Камоловлар устозлари билан ёнма-ён туриб меҳнат қилсалар, А. Одилов, А. Суриковлар моҳирлик билан вагон бошқарадилар.

Ҳозир 2-трамвай депосида жами 160 та трамвай вагони бор. Шулардан 100 таси ҳар куни ҳамшаҳарларимизнинг узоқ манзилини яқин қилишга чиқади. Вагонларнинг майда деталларини кузатишда Вафо ака слесарлар пешқадамидир. У ҳар сменада 8 та ўрнига 10 та трамвайни тўлиқ кўрикдан ўтказиб, йўловчилар хизматига кузатиб қўяди.

Ишчи деган номни кўз қорачиғидай сақлаб келаётган В. Бакаев партия XXIV съезди кунига қадар 720 та трамвай вагонини кўрикдан ўтказишга аҳд қилган. Шунинг учун уни цехда доим жадал иш устида учратасиз.

Ҳа, депода В. Бакаев каби жонкуяр коммунистларни кўплаб учратасиз. Мастер Қ. Назаров, слесарлар Р. Тўлаганов, С. Ларин, радист С. Маткаримовлар Тошкент электротранспорти истиқболини ўйлаб ҳалол меҳнат қилмоқдалар.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

• *Партия сиёсий маорифи шаҳобчаларида*

ҚИЗИҚАРЛИ, ТАЪСИРЧАН

Бинокор-тингловчилар пропагандистнинг саккизинчи беш йиллик якунларига бағишланган навбатдаги суҳбатини мароқ билан тинглашди. Айниқса, уларда мамлакатимиз меҳнаткашларининг моддий аҳволи кескин яхшиланганлиги, республикамиз, областимиз, шаҳримиз меҳнатчиларининг қозонган муваффақиятлари, фан ва техникамиз эришган ютуқлар ҳақида келтирган факт ва рақамлари катта таассурот қолдирди.

Ғоят қизиқарли, сермазмун, ҳаётий мисолларга бой бўлганлиги учун ҳам суҳбатнинг охири қизғин савол-жавобга айланиб кетишига сабаб бўлди. Тингловчиларнинг ҳар бир саволига Василий Перов бетафсил жавоб қайтарди, уларнинг машғулотларга актив иштирок этаётганлигидан ғоят суюнди.

Тингловчилар эътиборини қозониб келаётган тажрибали пропагандист В. Перов 153-қурилиш тресги 14-бошқармасининг кадрлар бўлимида инспектор бўлиб ишлайди. У бир неча йилдирки, бошқармадаги марксизм-ленинизм асослари мактабида пропагандистлик қилиб келяпти. Изланувчан пропагандист партиявий топшириқ сифатида берилган бу шарафли вазифани сидқидилдан бажармоқда. Буни биз у пропагандистлик қилган группа тингловчилари ўтган ўқув йилининг якунловчи машғулотларини юксак савияда ўтказганликларидан ҳам билсак бўлади. Тажрибали пропагандист ҳозир ҳам ҳар бир машғулотни ҳар томонлама таъсирчан ўтиши учун пухта ҳозирлик кўради, қўшимча адабиётлардан фойдаланишни эътибордан четда қолдирмайди.

Қурилиш трестида В. Перов сингари етарли тажрибага эга бўлган пропагандистларни кўплаб топиш мумкин. 12-бошқарма пропагандисти Ю. Гора, трестга қарашли бешинчи темир-бетон буюмлари заводида меҳнат қилаётган Е. Шиков, трест аппарати ходими С. Пепштейн каби ташвиқотчилар ҳақида ҳам фахрланиб гапириш мумкин. Улар ҳам пропагандистлик фаолиятининг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиб, тингловчилар қалбига йўл топишга ҳаракат қиладилар.

Трест партия комитетининг секретари М. Орлов билан бўлган суҳбатимизда, у барча бошқармаларда бошланғич сиёсий билим асослари, марксизм-ленинизм асослари мактаблари самарали ишлаб турганлигини айтди. Уларга барча бинокор коммунистлар, партиясиз активлар жалб этилган. Партия ўқув шаҳобчаларидаги машғулотларни тадбиркор коммунист-пропагандистлар олиб боришяпти.

Бинокор мастерлар, прораб ва бошқа мутахассисларнинг ўқувига ҳам алоҳида эътибор берилган. Улар Чилонзор район партия комитети қошида ташкил этилган ишлаб чиқариш экономикасини ўрганиш мактаби машғулотларида иштирок этмоқдалар. Уларга райоининг энг тажрибали пропагандистлари, экономистлари ва бошқа мутахассислари беш йиллик якунлари, партия XXIII съезди ва КПССнинг ундан кейинги Пленумлари қабул қилган қарорларда ленинча таълимотнинг ривожлантирилиши, қурилиш экономикаси мавзуларида лекциялар, суҳбатлар ўқимоқдалар.

Шу кунларда бинокор ташвиқотчиларнинг иши янада жонланиб кетди. Тушунтириш ишларига жалб этилган 145 нафар пропагандист, агитатор, сиёсий ташкилотчи ва ахборотчининг бутун диққат-эътибори ўтган беш йиллик якунларини, КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олишда мусобақанинг аҳамияти, социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини ҳар бир меҳнатчи онгига етказишга қаратилган. Улар бу шарафли вазифани бажариш йўлида ғайрат кўрсатяптилар.

К. ҲАМРОЕВ.

Коммунистик меҳнат зарбдори Вера Рауданен «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг моҳир чевари. Корхонада кўп йиллардан буён баракали меҳнат қилаётган бу меҳнаткаш аёл КПСС XXIV съезди шарафига кўплар қатори ўз меҳнат совғасини тайёрламоқда. Съезд олди меҳнат вахтасида туриб ибратли меҳнат қилаётган Вера Рауданен смена ва ойлик топшириқларини 130 процентгача адо этмоқда.

СУРАТДА: В. Рауданен.

М. Нуриддинов фотоси.

Совет Иттифоқи бўйлаб

Янги прокат стани

БРАТСК. (ТАСС мухбири). **Яқинда алюминий заводида янги прокат стани иш бошлади. Алексей Кирьянов бригадаси стандан дастлабки маҳсулотни берди.**

Бу йил корхонада алюминийни тўхтовсиз қуядиган ва прокат қиладиган яна иккита агрегат ишга тушади. Братск металлурглари мамлакатимиздаги кабель заводларига хом ашё етказиб беришни бир неча баробар оширадилар.

Навбатдаги прокат станини партия XXIV съезди очиладиган куни фойдаланишга топшириш кўзда тутилган. «Строй. монтаж» трестининг Братск бошқармаси коллективи шундай мажбурият олди.

Маъмурчилик дарёси

АШХОБОД. (ТАСС мухбири). Атрекда Мамедқўл сув омборини тўлдириш тамомланди. Бу сув омборида 20 миллион куб метр сув тўпланди. Бу сув билан тез орада кузги ғалла, боғлар ва токзорлар суғорилади, майдонларга яхоб берилади.

Ҳозир Атрекда учта сув омбори ишлаб турибди. Ана шу сув омборлари туфайли Туркманистоннинг субтропик зонасида ғалла, сабзавот ва хашаки экинлар экиладиган майдонлар, токзорлар ва анорзорлар анча кенгайтирилди.

Бу ерни сув билан таъминлаш проблемаси Амударё суви 140 километрлик Қорақум каналида оқа бошлаганидан кейин тўлатўкис ҳал этилади. Яқин йилларда Қорақум канали бу ерга ҳам етиб келади. Қорақум каналининг тўртинчи навбат қисми қурилишининг биринчи босқичи 250 километрлик Гўктепа-Қазанжиқ каналини қуришга ҳозирнинг ўзидаёқ киришилди.

УДМУРТИЯ АССР. Ижевск автомобиль заводида «ИЖ-1500 «Комон» енгил автомобилининг янги модели ишлаб чиқилди. «Москвич-412» базасида яратилган бу машина жуда қулай ва чиройли. Орқа ўриндиғини ётқизиб, автомобиль салонини юк ташиш ёки ухлаш учун мослаштириш мумкин. Қулайлик учун машинанинг орқа эшиги кўтариладиган қилиб ишланган.

СУРАТДА: «ИЖ-1500» автомобилининг умумий кўриниши.

Е. Загуляев фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ

МОГИЛЕВ. (Белоруссия ССР). Йирик ипак газламалари комбинати қурилиши бошланди. Унинг лойиҳадаги йиллик қуввати — костюмлар, кийим-кечаклар, эркаклар кўйлаклари ва хотин-қизларнинг кофталари учун 50 миллион квадрат метрга яқин газлама ишлаб чиқаришга етади.

Янги тўқимачилик корхонаси синтетик толалар комбинатининг ва Могилевда жойлашган Куйбишев номли сунъий тола заводининг хом ашёсида ишлайди.

ЙИРИК СУТ ЗАВОДИ

МАЖЕЙКЯН. (Литва ССР) Болтиқ бўйидаги йирик қуруқ сут заводи бир сменада етмиш беш тонна сутни қайта ишлай олади. У Литванинг энг ёш саноат шаҳри — Мажейкянда бунёд этиляпти.

Янги завод йил охирида фойдаланишга топширилади. Завод қуруқ сутдан ташқари ҳар сменада икки тонна ёғ ва 20 тоннага яқин бошқа сут маҳсулотлари ишлаб чиқаради.

(ТАСС мухбири).

ЭНГ ҚИЙИН УЧАСТКА

ФРУНЗЕ. (ТАСС мухбири). Ўрта Осиёда узунлиги 1230 километрга борадиган жуда катта Бухоро-Олмаота газ қувури ётқизилиб бўлди. Унинг охирги Фрунзе-Олмаота участкаси фойдаланишга қабул қилиб олинди.

Ер ости магистралининг мана шу участкаси энг қийини бўлиб чиқди. Қувур ётқизувчилар Чу дарёсидан, Илиорти Олатовнинг баланд давонларидан, ботқоқлик шўрхок жойлардан ўтдилар.

Саксон ота шаҳар кезади...

Эсизгина қорлар

Январда ёққан қор шаҳримизга анчагина қалин тушди. Баъзи катта кўчаларнику қор курайдиган машиналарда кураб, кўча четига чиқарилди. Лекин афсуски, одамлар пиёда юрадиган тротуарлардаги қорлар куралмади. Бу қорлардан қалингина яхмалак ҳосил бўлди. Ҳар куни ўнлаб кишилар йиқилиб, дилхижиллик бўляпти.

Бундан ўн кун бурун бир қўшним — Нурмуҳаммад ака Ҳидоятов Собир Раҳимов кўчасидаги нон дўкон олдида йиқилиб, оёғи лат еди. Шунингдек, Олой бозори ёнидаги катта касалхонага борсангиз яхмалакларда йиқилиб майиб бўлган одамлар оз эмас.

Хўш, нима учун яхмалак натижасида юз бераётган нохуш аҳволнинг олди олинмайди?

Шаҳарда бу иш билан шуғулланадиган ташкилот борми? Албатта бор. Бу—коммунал хўжалик ташкилотларидир.

Ҳар замонда у ер— бу ерда 3-4 та одам йўлкалардаги яхларни кўчираётганини кўриб қоламан. Агар шундай суръат билан ях кўчириладиган бўлса, неча ой вақт керак бўлади.

Бунинг устига кўчирилган ях-қорларни машинага ортиб шаҳар четларига чиқарилаётганига нима дейсиз?

Ҳар бир киши қорлар аста-секин эриб кетишини яхши билади. Йўлкалардаги қорлар ёққан куниёқ куралиб, дарахтлар тагига тўплаб қўйилса, иш қанчалик осон бўлар эди. Қордан бу дарахтлар қанчалик озуқа олишини коммунал хўжалик ходимлари билишади-ку!

Дарахтлар тагига қишда қор, ях тўпланса, дарахт ҳашаротлари ўлади. Иккинчидан, тагига қор тўпланган дарахтлар ёзда унчалик сувга муҳтож бўлмайди.

1966 йилги зилзила туфайли шаҳар қайта қурилди. Бироқ сув оқиб турадиган ариқларнинг кўпи кўмиб юборилди. Афсуски, бу ариқлар ҳанузгача очилиб, шаҳарнинг ҳамма кўчаларидаги ариқларда оқар сув оқизилмаяпти. Натижада, шаҳарнинг айрим кўчаларидаги дарахтлар ёз бўйи сувга муҳтож бўлиб, сувсизликдан барглари куз бўлмай тўкилиб, қуриб қолмоқда. Мисол учун Тарас Шевченко, Энгельс, Чехов, Фурқат номли кўчаларни кўрсатиш мумкин.

Агар бу кўчалардаги дарахтлар тагига шаҳар ичида йиғилган ях-қорларни ташиб, тўплаб қўйилса, қандай савоб иш бўлар эди.

Район шаҳар коммунал хўжалик ходимлари бу оддий ҳақиқатга тушунмай, йиғилган ях-қорларни шаҳардан четга чиқариб ташламоқдалар.

Саксон отангиз кўп қаттиқ қишларни, кўп иссиқ ёзларни кўрган. Қишда ёзни ўйлаш керак, ёзда қишни ўйлаш керак. Шу кунларда исроф қилинаётган ях-қорлардан оқилона фойдаланишни маслаҳат берардим.

САКСОН ОТА.

«Тошкент оқшоми» почтасидан

Ҳалқимиз ризқи нобуд қилинмасин!

Чилонзор массиви Гагарин номли кўчадаги 75-нон магазинида сифатли нонни камдан-кам учратасиз. Харидорлар нон олгани келиб, куйган ва хом-хамир нонларни ранжиб-ранжиб олиб кетишга мажбур бўлмоқдалар. Ишга кетиш ёки ишдан қайтиш пайтларида бошқа нон дўконларни қидиришга фурсат бўлмайди. Ёки нон олишга кўпинча ота-оналар болаларини юборишади.

Харидорларнинг шошилганидан ва нонга юборилган болаларнинг «яхши» харидорчилигидан фойдаланган нон магазин мудири И. М. Коган нон сотувчиларга 3-ва 4-нон заводларининг сифатсиз юбораётган нонларини мажбуран қабул қилдириб, планни ошириб бажаряпти. Бу нон заводи раҳбарларига ҳам, нон дўкони раҳбарларига ҳам қўл келадида.

Харидор зарар кўрса, бундан ўғроқ Коганга на иссиғу, на совуқ. Агар халқ ғамини ўйлаганда эди, 75-нон дўконига келаётган сифатсиз нонлар ҳақида завод бошлиқлари ёки юқори савдо ташкилотлари олдида бу масалани кўтариб чиққан бўлар эди. Мана, 1971 йил 21 январь куни эрталаб ва кечқурун келтириб сотилган буханка нонлар. Пишмаган, шундай хамир! 22 январь кечқурун соат кеч 19 дан бошлаб сотилаётган оби нонлар (11 тийинлик) тамомила сифатсиз — брак. Ҳаммасининг орқаси куйган ёки нон юзига қора кўмир, лой тўкилган, «афт-башараси» нонга ўхшамайди, қинғир-қийшиқ. Айрим ҳолларда улар ичидан хас-чўп ва бошқа нарсалар чиқиб туради. Деҳқонларимиз, совхоз ишчиларимиз бу нонларнинг буғдойларини аъло сифатли қилиб, пешона терини тўкиб етказиб беради-ку, ахир!! Ҳурматли редакция, бу аҳвол қачонгача давом этаркин!

А. ҚАҲҲОРОВ.

**ҲАЕТИМИЗНИНГ ГЎЗАЛЛИГИ, ШИРИНЛИГИ ВА БЕБАҲОЛИГИ КЎЗ БИЛАН!
БУ ЕРУҒ ДУНЁНИ КЎЗ БИЛАН КЎРИБ ИДРОК ЭТИШ НАҚАДАР ЛАЗЗАТЛИ! ШУНИНГ УЧУН ҲАМ ОТА-ОНАЛАРИМИЗ ВА КЕКСАЛАР «КЎЗИНГДАН НУР АРИМАСИН», ДЕБ ЯХШИ ТИЛАК БИЛДИРИШАДИ.
ШИФОКОРЛАРИМИЗ ИНСОН КЎЗИНИНГ РАВШАНЛИГИ ВА ЎТКИРЛИГИ УЧУН ДОИМ ҚАЙҒУРИШАДИ. БИЗ ҚУЙИДА ТОШКЕНТ ШАҲАР ВРАЧЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ КЎЗ КАСАЛЛИКЛАРИ КАФЕДРАСИНИНГ МУДИРИ, МЕДИЦИНА ФАНЛАРИ ДОКТОРИ ЎРТОҚ МАҲАММАДЖОН КОМИЛОВ БИЛАН БЎЛГАН СУҲБАТНИ ЕРИТАМИЗ.**

СУРАТДА: Медицина фанлари доктори М. Комилов.

ИНСОН КЎЗИ

Савол: — Олимлар кўз ҳақида нималар дейишган? Кўзни таърифлаш мумкинми?

Жавоб: — Кўзни машҳур немис олими Гельмгольц шундай таърифлаган:

ҚУВОНЧЛИ 10 МИНГ ОПЕРАЦИЯ

«Киши кўзи унинг барча сезиш органларидан табиат ижодий кучининг энг яхши совғаси ва энг ажойиб асари деб ҳамиша ҳисоблаб келинади. Шоирлар уни мадҳ этишган, нотиқлар кўкка кўтариб мақташган. Файласуфлар уни органик кучлар нималарга қодир эканлигини кўрсатадиган мезон сифатида таърифлашган, физиклар эса оптик асбобларнинг мисли кўрилмаган намунаси деб қараб, унга тақлид этиш учун уринишган.

Савол: — Чиройли манзараларга ёки гулга қараганда одам ҳузур қилади, кўз яшнайди. Буни қандай тушуниш керак?

Жавоб: — Кўз инсонни ташқи дунё билан боғлаб турувчи асосий сезги органидир. Шунинг учун ҳам ташқи дунё гўзалликларидан баҳраманд бўлиш ва лаззатланиш учун хизмат қилади. Шуни айтиш керакки, кўзга тушган нурларни унинг тўр пардасидаги мураккаб нерв ҳужайралари қабул қилиб, кўриш нерви орқали мияга етказиб беради. Ташқи дунёни кўриш, баҳраманд бўлиш ва лаззатланиш бош миянинг функциясидир.

Савол: — Жониворлар билан одам кўзи ўртасида қандай фарқ бор?

Жавоб: — Ҳайвонларнинг кўзига нисбатан одам кўзининг тузилиши мураккаб ва ривожлангандир. Ҳайвонларнинг кўзида ранг сезувчи нерв ҳужайралари тараққий этмаган бўлиб, одамларда эса бу ҳужайралар жуда ўткир. Шунинг учун ҳам инсон кўзи нарсаларнинг шакли, катталиги, жойлашган масофасини ажратиш билан бирга, рангларни ҳам сезади. Тахминан инсон кўзи 13 мингга яқин турли рангларни сезиш қобилиятига эга. Ҳайвонларда эса фақат итларгина рангларни ажратади деб тахмин қиладилар.

Савол: — Кўз нури нима, кўз нурсизланади деганда нимани тушуниш керак?

Жавоб: — Шуни айтиш керакки, кўзда ҳеч қандай нур бўлмайди. Халқ ичида, «кўз нури» деб кўриш қобилиятини тушунишади. Кўзнинг кўриш қобилияти ёмонлашиб, хира кўра бошлаганда кўз нури кетди дейилади.

Савол: — Кўп ўқиганда ёки бирор нарсага узоқ тикилиб қолганда нима учун кўз толиқади. Нима учун кўз оғрийди?

Жавоб: — Узоқ ўқиганда ёки тикилиб қараганда ҳамма органлар сингари кўз чарчайди. Инсоннинг кўзи нормал бўлса, узоқ ўқиганда ёки ишлаганда чарчамайди. Касалликлар ёки лозим бўлганда кўзойнак тақилмаса, кўз тез чарчайди ва оғрийди.

Савол: — Нега кўз ёшланади?

Жавоб: —Нормал ҳолда кўз бези ишлаб чиқарган суюқлик—кўз ёши кўз олмасини ювиб, кўзнинг ички бурчагига йиғилади. Ички бурчакдан ёш йўллари орқали бурунга ўтади. Шунинг учун ҳам турли таъсирлардан кўз ачиса, кўз ёшланади ва буруңдан сув келади. Кўзнинг ёшланиши кўз касалликларида ёш ишлаб чиқаришидан келиб чиқади. Бундан ташқари, баъзи кишиларда учрайдиган доимий кўздан ёш оқиб туриши, ёшни кўздан бурунга ўтказувчи ёш йўлларининг турли касалликлар сабабли бекилиб қолишидан келиб чиқади.

Савол: — Бурундан келадиган «назла»ни кўзга зарари борми?

Жавоб: — Бурундан суюқлик, яъни назла келишининг кўзга фойдаси бор. Аксинча, ёшнинг бурун бўшлиғига ўтмаслиги кўзга зарардир.

Савол: — Кўз тиниши ва чарчаганда учқунлар босиб кетиши нимадан бўлади?

Жавоб: Кўзнинг тиниши ва чарчаганда учқунлар пайдо бўлиши организмнинг умумий касалликларда қувватсизланишидан, камқонлик, витаминларнинг етишмаслиги натижасида келиб чиқади. Бундан ташқари, баъзи кўз касалликлари шунингдек, лозим бўлганда кўзойнакдан фойдаланмаслик ҳам бундай ҳолнинг келиб чиқишига сабаб бўлади. Агар шундай ҳолат сезилса, ўз вақтида врач маслаҳати билан иш кўриш керак.

Савол: — Кўз хиралаша бошлагач, кўр бўлиб қолмаслик учун нималар қилиш керак?

Жавоб: — Кўз хиралаша бошлагач, ҳеч кечиктирмай кўз врачларига мурожаат қилиш ва уларнинг айтганларига амал қилиш лозим.

ҚОРА КЎЗОЙНАКНИНГ ЗАРАРИ

Савол:— Кўз яхши кўрмай қолганда, жигар ейишнинг қандай хосияти бор?

Жавоб: — Баъзи кўз касалликлари организмда витамин А етишмаслигидан келиб чиқади. Бундай ҳолда жигарни кабоб ҳолида пишириб ейиш фойда беради. Жигар ҳамма кўз касалликларига ҳам дори бўлмайди.

Савол: — «Шапкўрлик» нима ва уни даволаса бўладими?

Жавоб: — Баъзи одамлар кундуз кунлари яхши кўради-да, қоронғида ёмон кўради. Бундай ҳолни «шапкўрлик» деб юритилади. Шапкўрлик кўпинча организмда витамин А нинг етишмаслигидан келиб чиқади. Бу ҳолда витамин А, балиқ мойи ва витаминга бой бўлган овқатларнинг берилиши тезда тузалишга олиб келади. Шапкўрлик туғма кўз касалликларида, кўриш нерви ва тўр парданинг касалликларида ҳам пайдо бўлиб, бундай ҳолларда асосий касалликни ўз вақтида даволаш шапкўрликнинг тузалишига олиб келади.

Савол: — Ғилай нима ва уни тўғрилаб бўладими?

Жавоб: — Нормал ҳолда кўзнинг шоҳли пардаси, гавҳари, ёруғлик нурини синдириб, тўр пардага туширид беради. Баъзи болалар туғилганда кўз шундай тузилишга эга бўладики, унга тушган ёруғлик нури тўр пардаға етиб бормайди ёки унинг орқасига тушади. Биринчи ҳолни медицинада «миопия» деб аталади. Бундай болалар яқиндаги нарсаларни яхши кўрсаларда, узоқни ёмон кўрадилар. Иккинчи ҳолни «гиперметропия» дейилади ва бу ҳолда болалар, узоқни яхши кўриб, яқиндаги нарсаларни яхши кўра олмайдилар. Бундай болалар ёшларига қарамай, ўзига муносиб кўзойнак тақмаса, кўз ғилай бўлиб қолади. Агар мос кўзойнак тақилса, иккала кўзнинг кўриш қобилияти яхшиланиб, кўз нормал тараққий этади. Ёмон шароитда ўқиш ва ишлаш ғилайлик келиб чиқишини тезлаштиради. Баъзи одамларда турли асаб касалликларида, кўз олмасини ҳаракатлантирадиган мушакларнинг бошқарувчи нервлари касаллиги ғилайнинг келиб чиқишига сабаб бўлади.

Ғилайни даволаш мумкин. Миопия ва гиперметропия бўлган болаларга ўз вақтида тегишли кўзойнаклар тақилиши ғилайликнинг келиб чиқишидан сақлайди. Кўзойнак тақилишига қарамай, ғилай келиб чиқса, уни операция йўли билан даволанади.

Асаб касалликларидан келиб чиққан ғилайликни ҳам турли дори-дармонлар ва операция йўли билан даволанади. Шуни айтиш керакки, ғилайни тузатиш операцияси Ўзбекистоннинг ҳамма касалхоналарида муваффақият билан бажарилмоқда.

Савол: — Кўз кўрмай қолишига нима сабаб бўлади?

Жавоб: — Кўзнинг кўрмай қолиши турли кўз ва организмнинг умумий касалликларидан келиб чиқади. Кўриш нерви кўзнинг ички тўр пардасидан бошлаб, бош миянинг ичидан ўтиб, мия қобиғидаги кўриш марказига боради. Шунинг учун ҳам кўриш нерви ўтадиган йўллардаги бош мия касалликлари, кўриш маркази жойлашган бош мия қобиғининг касалликлари ҳам кўрмай қолишга олиб келади. Бундай ҳолда кўзда ҳеч қандай ўзгариш бўлмаслиги мумкин.

КЎЗ НЕГА ТОЛИҚАДИ?

Савол:— Туғма кўр кўзни очиш мумкинми?

Жавоб: — Кўзнинг кўрмайдиган бўлиб туғилишига турли касалликлар сабабчи бўлади. Кўзни кўрмаслиги умумий касалликлар, айниқса, бош мия касалликларида ва кўз олмасининг туғма тараққий этмаслиги натижасида келиб чиққан бўлса, тузатиш қийин. Агар кўрмаслик кўзга оқ тушиши, кўз гавҳарининг лойқаланиши натижасида бўлса, даволаш мумкин. Охирги ҳолда, бола катта бўлишини кутмай, кўз врачларига мурожаат қилиш керак.

Савол: — Кўзни операция қилмай, дори-дармонлар билан ёки нурлар билан даволаш йўллари изланаяптими?

Жавоб: — Кўзнинг турли касалликлари турлича усуллар билан даволанилади. Ҳозир кўпинча кўз касалликларида турли дори-дармон, рентген, электр, лазурь нурлари билан даволанилади. Бу соҳада совет кўз врачлари катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Дори-дармонлар билан даволаш натижа бермаганда, операция усули қўлланилади.

Савол: — Кўр кўз ўрнига бошқа кўз ўтказиш мумкинми?

Жавоб: — Ҳозирча медицинада кўр кўз ўрнига бошқа кўрадиган кўз ўтказиш усули топилган эмас. Кўзни кўрмаслиги оқ тушиш натижасида келиб чиққан бўлсагина, оқ тушган пардани олиб, ўрнига бошқа парда қўйиш мумкин.

Савол: — Ҳар кимда ҳар хил одат: кўпчилик китобни ўтириб ўқиса, баъзилар ётиб ўқишни яхши кўришади, айримлар эса транспортларда кетаётганларида ўқишади. Қайси бири кўз учун зарарли?

Жавоб: — Ўқиш ва ёзиш ўтирган ҳолда бажарилиши керак. Ётиб ўқишлик тавсия қилинмайди, чунки кўзга зарар келтиради ва баъзи касалликларнинг оғирлашишига олиб келади. Юриб кетаётган транспортда ўқиш, биринчидан, кўзга зарар келтирса, иккинчидан ўта маданиятсизликдир.

Савол: — Ёзда қора кўзойнак тақиш кўзга фойдалими?

Жавоб: — Қора кўзойнакнинг альпинистлар тоққа чиққанда, электр пайвандлаш ва мартен печлари олдида ишлаганда тақиш тавсия этилади. Баъзи кўз касалликларида ёруғликка қарай олмаслик вақтида, касалликни енгиллатиш учун қора кўзойнак буюрилади. Кўзи соғ одамларнинг қора кўзойнак тақишларидан ҳеч қандай фойда йўқ. Аксинча 40—45 ёшдан ошган кишилар қора кўзойнак тақишлари зарарли. Чунки у кўзнинг ички босимининг ошишига олиб келади. Шунинг учун, лозим бўлгандагина яшил рангдаги кўзойнакдан фойдаланиш керак.

Савол: — Турли рангдаги сиёҳларнинг қайси бири кўзга зарарли?

Жавоб: — Хат ёзадиган сиёҳнинг ранги равшан, ҳарфлар эса аниқ бўлиши керак. Кўзнинг кўриш қобилиятига сиёҳнинг ранги эмас, унинг хиралиги, ўта жимжимадорлиги ва палапартишлиги салбий таъсир этади.

Савол: — Сиз олим ва шифокор сифатида нечта операция ўтказгансиз? Энг қувончли воқеа нима бўлган.

Жавоб: — Ўттиз икки йиллик врачлик фаолиятимда 10 мингдан ортиқ беморларни операция қилишга тўғри келди. Ҳаётимдаги энг қувончли воқеа мен операция қилган беморларнинг дарддан ҳалос бўлиб, ёруғ дунёни қайтадан кўриб кетишларидир. Бундай воқеа ҳар сафар операция қилганимда содир бўлади ва бўлмоқда.

Савол: — Ҳозир қандай илмий ишлар ва тадқиқотлар олиб бораяпсиз?

Жавоб: — Ҳозир мен раҳбарлик қилаётган Тошкент Давлат врачлар малакасини ошириш институтининг кўз касалликлар кафедрасида ва республика кўз касалликлари шифохонасида ходимларимиз билан кўзнинг турли жароҳатларини даволаш ва уларнинг олдини олиш усулларини жорий қилиш, бош мия касалликлари, гипертония касаллигида кўзда бўладиган ўзгаришларни ўрганиб чиқиш ва даволаш усуллари билан шуғулланмоқдамиз.

ЖИГАР ЕЙИШ ФОЙДАЛИМИ?

Глаукома касаллигининг олдини олиш, коммунизм қурувчи ёш авлоднинг кўзлари соғлом бўлиб ўсиши учун илмий ишлар олиб бормоқдамиз.

Савол:— «Тошкент оқшоми» газетхонларига қандай тилак ва истакларингиз бор?

Жавоб: — «Тошкент оқшоми» газетхонлари ҳамиша сиҳат-саломат бўлишларини, энг нозик аъзо бўлган — кўзлари доимо соғ ва равшан бўлишини тилайман.

**Тўлқин РАСУЛОВ,
Раҳматулла ФАЙЗУЛЛАЕВ.
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбирлари.**

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

АРХЕОЛОГИК ТОПИЛМА

БУХАРЕСТ. (АПН мухбири). Қора денгиз соҳилида фавқулодда қизиқарли археологик топилма топилди. Экскаваторчилар Шимолий Монголияда «Олимп» деб аталган янги туристлик комплекси қурилишидаги участкаларнинг бирида Рим нусхасидаги мармар тобут — саркофаг топдилар. У қўрғон тагига салкам уч метр чуқурликка кўмилган эди. Некрополдаги Коллатис шаҳрига даҳлдор бўлган бу саркофаг узунлиги 2,5, баландлиги 1,95 метр келади. Олимлар саркофаг 1800 ёшда деб ҳисобламоқдалар.

Зич ёпилганлиги туфайли ичига сув ва тупроқ киролмаган саркофагдан қимматбаҳо ёғочдан тайёрланган ва яхши сақланган тобут чиқди. Саркофаг деворлари билан тобут орасига пилиги ипдан қилинган ва бронза тагликка ўрнатилган мойчироқ бор эди. Мойчироқ дастасида кичкина қушча тасвир этилган.

Бу кутилмаган ҳадядан кейин бошқалари чиқаверди: саркофаг ичидан ёш аёлнинг яхши сақланган скелети чиқди. Бу эса биологик анализлар асосида марҳумнинг биофизик тузилишини тиклаш имконини беради. Тобут тагига бир неча қават навдалар тўшаб қўйилган ва кўзмунчоқ сепилган. Аёл гавдаси эса деярли бутунлай гул барглари билан қопланган бўлиб, улар шундай яхши сақланганки, бу дафн этишдаги ҳали номаълум сирларни олимларнинг очиши учун имкон беради.

Тобут ичига қўйилган пардоз буюмлари ҳам яхши сақланган. Сомондан қилинган саватчадан икки томони ҳам тишли суяк тароқ, шиша таёқча, бронза ҳалқали ва қулфли икки ёғоч қутичадан император Антония Тийнинг (эрамиз иккинчи асрининг биринчи ярми) хотини Фаустинанинг сурати тасвирланган иккита танга, ип коптоқ ва тошга айланган пуштиранг упа билан суякдан қилинган таёқча, пўкакли тўртта шишача топилди. Бу шишачалар ичида қотиб қолган суюқлик ҳозир синчиклаб текширилаяпти.

Бу археологик топилма илмий оламда биргина тарихчи-археологларни эмас, балки докторлар, химиклар, ботаникларни ҳам жуда қизиқтирди. Кўн, ёғоч, газламадан қилинган ва яхши сақланган хилма хил буюмлар шунингдек, ўсимликлар Руминиядагина эмас, балки бутун Болқон ярим оролидаги археологик топилмалар орасида ўзига хос ягона топилма ҳисобланади.

**Ф. АНГЕЛИ,
(АПН).**

ИНДИРА ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон бош министри Индира Ганди Деҳлида ўтказилган сайловолди митингида сўзлаган нутқида «Мамлакатнинг тараққиёт ва социализм йўлида халқ оммаси турмушини яхшилаш соҳасидаги ҳаракатини тўхтатиб бўлмайди», деб айтди. Индира Ганди мамлакатда туб социал иқтисодий ўзгаришлар қилишнинг ҳукмрон Ҳиндистон миллий конгресс партияси томонидан Бомбай съездида белгиланган программасини бажаришга қатъият билан даъват қилди. Ҳукмрон Ҳиндистон миллий конгресс партияси программасининг асосий сайловолди мақсадларини бош министр «Ўзгаришлар ва янги турмуш» сўзлари билан таърифлади.

Индира Ганди реакция кучларини ва аввало ўнг конгрессчи «Синдикат» гуруҳининг, шунингдек, мамлакатда диний-жамоа адоватини авж олдираётган шовинистик «Жан Сангх» ва РСС партияларининг кирдикорларини қоралади.

(ТАСС).

Венгрияда тўққиз мингдан ортиқ кутубхона ишламоқда. Мамлакатда кутубхоналар тармоғини кенгайтириш, китобларни тўлдириш ва янгилаш учун кўплаб маблағ ажратилади.

СУРАТДА: Сомбатхей шаҳрида яқинда очилган янги кутубхона.

МТИ — ТАСС фотоси.

ГАЗ ҚУВУРИ ҚУРИЛМОҚДА

ПРАГА. Брно шаҳри яқинида халқаро газ қувури Совет Иттифоқидан бошланиб Чехословакия территорияси орқали Германия Демократик Республикасига ва бошқа мамлакатларга ўтиб кетади.

Газ қувурининг Чехословакия территориясидан ўтган қисмининг узунлиги 1780 километр.

Қурилиш бошланганлиги муносабати билан митинг ўтказилди. Чехословакия Социалистик Республикаси ёқилғи ва энергетика саноати министрининг ўринбосари И. Одварка митингда гапириб, бу халқаро газ қувури қурилаётганлиги халқаро социалистик меҳнат тақсимотини ривожлантиришда қўлга киритилган ютуқларни кўрсатувчи яна бир далилдир, деди. (ТАСС).

ТАИЛАНД ҚЎШИНЛАРИ КАМБОДЖА ЧЕГАРАСИГА КЕЛТИРИЛМОҚДА

ПАРИЖ. Франс-пресс агентлигининг Бангкокдан хабар беришича, АҚШнинг Камбоджа ишларига аралашуви кенгайтирилганлиги ва шу сабабли мамлакатдаги аҳвол баттар кескинлашганлиги сабабли Таиланд қуролли кучлари Камбоджа чегарасига келтирилмоқда.

Таиланднинг чегарадаги шарқий вилоятларида учта дивизия жойлаштирилмоқда. Айни вақтда Таиланд ҳарбий денгиз кучларига Таиланд-Камбоджа чегараси яқинидаги сувларда соқчилик қилишни кучайтириш тўғрисида буйруқ берилди.

(ТАСС).

УЧИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК

ДАМАШҚ. Сурия Араб Республикасининг министрлар кенгаши халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган учинчи беш йиллик планини тасдиқлади. Планда мамлакатнинг миллий даромадини 5.290 миллион Сурия фунтидан 7.845 миллион фунтгача кўпайтириш кўзда тутилади. 5 йил ичида сарфланадиган капитал маблағларнинг умумий миқдори 7.290 миллион Сурия фунтини ташкил этади.

«Ал-баас» газетаси планнинг вазифаларини шарҳлаб, қуйидагиларни таъкидлайди: Бу вазифаларнинг амалга оширилиши моддий-техника базасини мустаҳкамлашга, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини кўпайтиришга, Сурия аҳолисини юксалтиришга ва мамлакатнинг табиий бойликларидан мақсадга мувофиқ фойдаланишга ёрдам беради. (ТАСС).

ЖИНОЯТ УЧУН ЖАЗО

ГААГА. Голландия парламенти қабул қилган қонун лойиҳасига мувофиқ, оғир ҳарбий жиноятлар ва инсониятга қарши ҳарбий жиноятлар қилган кишиларни суд орқали таъқиб қилиш шу йил 26 июлда «жазолаш муддати ўтиб кетди» деган муҳлат тугагандан кейин ҳам давом эттириладиган бўлди.

АНП агентлигининг хабарида айтилишича, бу қонун фақат иккинчи жаҳон уруши вақтида қилинган жиноятларга тааллуқли бўлибгина қолмасдан, шу билан бирга, келгусида қилиниши мумкин бўлган жиноятларга ҳам тааллуқлидир.

(ТАСС).

ЛАОС. АҚШ авиацияси бомбардимон қилишини кучайтирган пайтда Самнеа тоғ ғорлари ватанпарварларга қўл келади. Ҳозир ғорларда озод қилган зонанинг муассасалари, «Лао Хак Сат» газетаси редакцияси, устахона ва меҳмонхона, марказий босмахона ва мактаб жойлашган.

СУРАТДА: Марказий босмахонанинг хоналаридан бирида.

ВИА—ТАСС фотоси.

Қиш бу кишилар учун даҳшат ва изтироб олиб келади. Ҳар йили тўқсон минг кекса англиялик совуқдан ўлаяпти. Расман улар «гипотермия»дан, инсон организми ҳароратини йўқотадиган касалдан ўлишаяпти деб ҳисобланяпти. Лекин улар нима учун шундай касалга мубтало бўляптилар. Бунга министрликдаги кексалар масаласи билан шуғулланувчи амалдорлар нима деб жавоб беришни билмайдилар .Аслида эса жавоб бор. Пенсионерларга уйни иситиш учун ҳафтасига тўққиз шиллинг миқдорида қўшимча ҳақ берилиши керак экан, лекин сўнгги текширишлардан маълум бўлишича, сўралган кексалардан биронтаси ҳам бундай қўшимча ҳақни олмаган ва эшитмаган, бу масалада кимга мурожаат қилишни ҳам билмас эканлар.

Аҳвол қандай бўлмасин, минглаб пенсионерлар уларнинг ўзларининг ибораси билан айтганда, «жар ёқасида» туришибди.

ПЕНСИОНЕРЛАР ФОЖИАСИ

Кексалар учун «пенсияга чиқиш» энг қўрқинчли нарсадир. Чунки ишдан кетиш одатда яшаш учун зарур бўлган маблағни кескин камайишига сабаб бўлади.

Бугунги кунда Буюк Британияда тўққиз миллионга яқин киши пенсия ёши остонасида турибди. Бу рақам йилига юз минг кишига ортиб бормоқда. Икки миллиондан ортиқ пенсионер мўйсафид олаётган арзимас пенсияларига яшай олмасликларини ва қўшимча ёрдамга зарурат сезаётганликларини баён қилдилар. Кўпгина ҳолларда кексалик учун бериладиган пенсиялар ҳафтасига етти фунтдан ошмайди. Бироқ, пенсионер қўшимча ёрдам олиш учун маҳаллий маъмурлар ночорлигини унинг текширишлари керак. Бундай «текширувларда» кишининг шахсий ҳаёти ҳам, унинг инсоний қадр-қиммати ҳам аяб ўтирилмайди. Сурбет амалдорлар пенсионерга арзимас ёрдам беришдан қочиш учун унинг қўшимча даромадини қидириб топишга ҳаракат қиладилар.

Лекин шунча хўрликлардан кейин пенсиянинг бироз кўпайтирилиши мамлакатда пулнинг қадрсизланиши билан ейишиб кетади.

Минглаб пенсионерлар пенсияларини кўпайтиришни умуман сўрамайдилар, баъзилари бундай қилиш мумкинлигини билмайдилар, баъзилари эса уяладилар. Айтишларича пенсионерларнинг аҳволини текширган ҳукумат амалдорларидан бири, аслида ҳар икки пенсионердан бири на томоғига қилишни, на уйини иситишни билмаяпти деб айтди. Ҳозир Англияда чой, сут, нон, тамакидан тортиб ҳамма нарса қимматлашиб кетган бир пайтда пенсионерларнинг иссиқ уст-бошга эга бўлишлари ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Чол-кампирнинг қуйидаги хати Англиядаги миллион-миллион пенсионерлар учун ҳам хосдир: «Ҳафталик квартира ҳақлари ва бошқа ҳақларни тўлаганимиздан кейин, бизда ейиш-ичиш, кийим ва бошқа харажатлар учун уч фунт стерлинг қолади. Агар бизга ёрдам бериб турган икки ўғлимиз бўлмаганда, биз оч қолган бўлардик.. Лекин ахир уларнинг ҳам ўз қийинчиликлари бор-ку —иккиси ҳам уйланган, оилали, шунинг учун ҳам баъзан биз ўзимизни уларга боқиманда бўлиб қолаётгандай сезаяпмиз...».

Энг кекса буржуа «демократияси» дунёсидан биридаги кексаларнинг тақдири мана шундай.

**Беатрис ХАММЕРЛИНГ,
англия журналисткаси.
Лондон. Январь.**

(АПН).

БИРЛАШГАН Миллатларнинг фашист «ўқи» давлатлари устидан ғалаба қозонганига бултур чорак аср тўлди. Худди ўша йили АҚШ президенти Франклин Д. Рузвельт вафот этганига ҳам чорак аср тўлди.

Ф. Рузвельтни АҚШда қисқартириб ФДР деб айтишади. У Америка тарихида Оқ уйни икки мартадан ортиқ эгаллаган бирдан-бир кишидир. Унинг ҳаёти жуда муфассал ўрганилган ҳатто ҳаётининг ҳар бир куни ва соати ҳам тарихга битилган. Бундан кейин ҳам у ҳақда кўпдан-кўп нарсалар ёзилиши турган гап.

Бизнинг замонамиз учун Рузвельтнинг мероси қандай қимматга эга, 1941—1945 йилларда Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик қилганлигини нималар билан изоҳлаш мумкин, Совет—Америка муносабатларида нималар мумкин-у, нималар мумкин эмас?

Д. Барнснинг АҚШда чиққан «Озодлик солдати Рузвельт» деган китоби ФДРнинг 1940—1945 йиллардаги фаолиятини, бу масалаларда америкаликлар фаолиятининг ҳамма томонларини қамраб олган. Бу тадқиқот китоби кўп нарсалар ҳақида бахс юритишга йўл очиб беради.

Уильямс коллежининг битирувчиси ёш Барнс 1939 йили президентнинг таржимаи ҳолини ёзишни ўз олдига мақсад қилиб қўяди. Шундан буён у ўзи танлаган муаммо устида қунт билан ишлади. 1956 йили унинг «Рузвельт: арслон ва тулки» деган китоби босилиб чиқди. Бу китоб президентнинг энг яхши сиёсий таржимаи ҳоли ҳисобланади. Барнс янги китобида президентнинг мана шу даврдаги ҳаётини 700 бетдан кўпроқ саҳифада янада муфассалроқ ёритиб берди. Шундай қилиб, Америка тарихчиларининг манаман деган вакилларидан бири бўлган обрўсифатида қараб, қатъий ҳаракатлар қилиш тарафдори эди. Ҳатто қўмондонлик бу борада уруш чиқиш хавфидан ҳам чўчимасди. Лекин ФДР ҳечқандай ҳаракат қилмади. Президент «ўзининг синалган методига таяниб уруш тақдирига таъсир этадиган қулай пайтни кутди» унинг ҳеч қандай режалари йўқ эди. Муаллифнинг бу фикри ниҳоятда соддадиллик билан айтилган. Аслида, президент Германиянинг СССРга ҳужум қилишини кутган эди.

Рузвельтнинг фашист диктаторларига нисбатан бўлган қаҳр-ғазаби, фашистлар ўрнатган тартибга муносабати ҳечкимда шубҳа уйғотмайди. ФДР Американинг анъана бўлиб қолган сиёсатига амал қилиб, «Ўқ»қа уюшган давлатларни бошқа халқлар қўли билан тор-мор келтириш ва жаҳон цивилизациясини ҳамда АҚШ манфаатларини бошқа халқлар ҳисобига сақлаб қолишни мўлжаллаган эди. Шу боисдан ҳам 1941 йил 22 июндан кейин у Қўшма Штатлар Улуғ Ватан урушига отланган совет халқини қўллаб-қувватлайди деб айтди.

«Президент бонг уриб, фашизмга қарши буюк коалиция тузишга уринмади. У ҳатто Россияга кенг ёрдам беришни ҳам ўйламади», деб таъкидлайди Барнс. Улуғ Ватан урушининг бир ҳафтаси мобайнида ФДРга қийин бўлди. АҚШ қуролли кучларининг қўмондонлиги, Стимсон, Нокс, Моргентау, Икес сингари сиёсатдонлар СССРнинг имкониятларини ниҳоятда пессимистик тарзда баҳолашди. Улар Вермахтнинг тез орада ғалаба қилишини башорат қилиб, гитлерчилар армияси Шарқ кампаниясида эканлигидан фойдаланиб, зудлик билан Германияга зарба беришни президентдан талаб қилдилар. Совет халқининг кучига ишонган ФДР бу таклифни рад қилди.

РУЗВЕЛЬТ БИЛАН УЧРАШУВ

Профессор Н. ЯКОВЛЕВ.

ли профессорнинг китоби қўлимизда.

Рузвельтнинг уруш йилларидаги фаолиятини умумлаштириш осон эмас. Автор шу проблемага дадил қўл урган.

«Рузвельт ҳарбий раҳбар сифатида чуқур қарама-қаршиликка эга бўлган киши эди. У бир томондан, ўз синфи принциплари идеалларига, ақидаларга ишонса, иккинчи томондан реал ҳаётни ҳам эътибордан четда қолдирмасди. Бундай икки томонламалик президентгагина эмас, балки унинг маслаҳатчиларига ҳам хос хусусият эди».

Масалани шу тахлидда қўйиш тадқиқотчи учун қулайлик яратиб беради. Чунки у шундай қилганида тушунтириб бериш мушкул бўлган субъектив факторларни унча қийналмасдан айтиб бера олади. Худди шундай икки хилликни АҚШнинг уруш йилларидаги сиёсатида ҳам кўрса бўлади.

Уруш йиллари тарихига қайси томондан ёндошмайлик, иккинчи жаҳон уруши ҳар икки томоннинг коалицион «иттифоқи»дан иборат эди. АҚШ эса «Ўқ»қа қарши уюшган давлатларнинг бир қисмигинайди. Вашингтоннинг сиёсий имкониятлари АҚШнинг хоҳишига боғлиқ эди. Президент ФДР худди шу йўсинда ҳаракат қилди. АҚШ ўз қўшинларини, ресурсларини тежашни олий донишмандлик деб ҳисоблаб, урушдан энг қудратли давлат сифатида чиқмоқчи бўлди. Аслида эса, мўлжаллаганига эришолмадики, бу қонуний бир ҳолдир.

АҚШнинг иккинчи жаҳон уруши йилларидаги бутун йўли кўп жиҳатдан президентнинг шахсий сиёсати натижаси эди. У чиндан ҳам «кучли президент» бўлиб, ҳеч қачон ҳокимиятни биров билан бўлишмади, ҳатто буровни вакил қилишни ҳам истамади.

1940 йилнинг кузида агрессорлар бутун инсониятга, жумладан АҚШга ҳам қаттиқ хавф-хатар солди. 1941 йилнинг баҳори янги даҳшатларни олиб келди. Гитлерчилар Болқонни босиб олди. Англия янгидан-янги мағлубиятларга учради. 1941 йил 4 майда Черчиль Лондондан Рузвельтга илтижо қилиб ёзган хатида бундай деган эди: «Аҳволни яхшилашнинг бирдан-бир йўли—Қўшма Штатларнинг бизга зудлик билан қўшилишидан иборат». АҚШ қуролли кучларининг қўмондонлиги Англияни Американинг мудофаа линияси

Президент Узоқ Шарқда ва Тинч океанда янги уруш хавфи юзага чиқаётганлиги, Япония агрессия қилишга тайёргарлик кўраётганлиги учун ҳам АҚШнинг Европадаги урушга тортишни лозим топмади. Президентнинг 1941 йил иккинчи ярмидаги сиёсати моҳияти —Япония —Америка тўқнашувига йўл қўймасликдан иборат эди. У япон агрессияси Америкага қарши ерларни четлаб ўтади деб ўйлаган эди. Ана ўшанда Америка сиёсатининг энг қулай варианти —бутун дунёни уруш ўз гирдобига олиб, АҚШ эса «ўқ» давлатларига қарши қатъий позицияни эгаллаб, қулай вазиятни ўзлари белгилаши лозим эди. Бироқ, Пирл-Харбор президентнинг ҳамма хаёлларини учпул қилди.

Китоб муаллифи Рузвельтнинг шахсий режаларига берилиб кетиб, тарихий ҳақиқатни ўз билганича талқин қилади. Шу тариқа у ФДРнинг режаларини кўкка кўтаради.

«Рузвельт урушга тўғридан-тўғри кириш ва қулай пайт пойлаб туриш нуқтаи назарида турган кишилар ўртасидаги йўлга амал қилди. У Американи урушдан холи қилиб туришга ваъда бериб, айни пайтда нацизмни ўз мамлакатига ҳам хавф келтирувчи иллат сифатида қоралади. У гитлеризмни инсонийликдан четда турган, ашаддий, ваҳший, босқинчилик, мустабидлик ҳокимияти сифатида қоралади. Муаллифнинг ёзишича, агар Гитлер Европани енгса, америкаликлар худди рус фронтидагига ўхшаб ўз мамлакатларида фашизмга қарши кураш олиб боришга мажбур бўлади деб Рузвельт айтган экан.

Ақш ва СССРнинг 1941-1945 йиллардаги жанговар ҳамкорлиги умумий душманни янчиб ташлаш ва йўқ қилишдан иборат ҳаётий зарурият туфайли туғилган эди. Китоб Совет ҳалқининг иккинчи жаҳон уруши боришига кўрсатган таъсирини тўғри кўрсатган. Автор совет-герман фронти урушнинг тақдирини ҳал қилувчи жой бўлганлигини ҳаққоний кўрсатади. Китобдан шу нарса яққол сезиладики. ғарбий иттифоқчилар Германиянинг СССРга қарши урушда мадорсизланишини кутиб, ўз зиммаларига ортиқча ташвиш олмаганлар. Муаллиф Рузвельт ва Черчиллнинг «иккинчи фронт»ни жўрттага чўзганликларини ҳам асослаб берганки бу муаллифнинг воқеага объектив қараши маҳсулидир.

(Давоми бор).

Шаҳримиздаги амалий санъат музейини кўплаб ҳамшаҳарларимиз кириб томоша қилишади.

СУРАТДА: амалий санъат музейида.

М. Тўйчиев фотоси.

Қимматли газетхонларимизга

СУҲБАТГА ТАКЛИФ

БУГУН қадрли газетхонлар, сиз «Союзпечать» киоскасидан «Тошкент оқшоми» газетасининг янги сонини сотиб олдингиз ёки уни почтачи уйингизга элтиб берди. Оқшомда ҳамма иш тугагандан кейин, сиз болишга ёнбошлаб газетанинг янги сонига кўз югуртира бошлайсиз. Редакциямизнинг кичик коллективи, штатсиз авторлари, босмахона ишчилари мана шу дақиқалар учун тер тўкиб меҳнат қилади, мана шу дақиқада «Оқшом» саҳифаларида босилган материалларни сизнинг ҳукмингизга ҳавола қилади. Биз сиз билан сиртдан учрашганимизда доимо ҳаяжонланамиз. Газетамизнинг навбатдаги сони сизга маъқул бўлармикин, пойтахтимизнинг тугаган куни ҳақидаги информациямиз қизиқ туюлармикин, бирон бир мақола сизни ўйлантириб қўярмикин, янги рубрика эътиборингизни тортармикин? Агар газета нимаси билан дир сизни ҳаяжонлантирган, унинг нимасидир сизни қизиқтирган бўлса, демак, биз беҳуда меҳнат қилмабмиз.

Биз «Тошкент оқшоми» нинг дўстлари кўплигини биламиз. Ўтган йил билан солиштирганда газетамизнинг тиражи йигирма мингдан ортиқ нусхага ортди. Ўзбекистон пойтахтида, республиканинг бошқа шаҳарларида ва республика ташқарисида унинг ўқувчилари кўпайди. Ҳар куни редакциямизга келаётган хатлар сони ҳам ортиб боряпти. Кўпгина ажойиб мақолалар, корреспонденциялар, информациялар учун темаларни «Оқшом» газетхонлари таклиф қилиб турипшти.

Редакция почтаси — бу янги мавзулар, фикрлар, кузатувлар ва информацияларнинг битмас-туганмас манбаидир. У газетани қизиқ ва аҳолининг турли табақалари учун керакли қилишда ёрдам берувчи катта хазинадир. Штатсиз мухбирларимиз ғайрат ва ташаббуси билан ўтган йили «Тошкент оқшоми» саҳифаларида шаҳар аҳолиси ўртасида катта қизиқиш уйғотган ажойиб материаллар пайдо бўлди.

Қадрли газетхонлар! Ҳозирги кунларда Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV партия съезди шарафига коллективлар ўртасида бошланиб кетган социалистик мусобақа ҳақида ёзинг. Ишлаб чиқаришни такомиллаштириш проблемалари, иқтисод ва тежамкорлик кураши ҳақида, коммунистларнинг қаҳрамонона ишлари, ёш авлодни тарбияси ҳақида, шаҳримизнинг ободонлашиб бораётганлиги, маданият, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш муассасалари сизга қандай хизмат кўрсатаётгани ҳақида ёзинг. Ўзингизни физкультура ва спорт билан шуғулланаётганингиз ҳақида хабар қилинг, ҳаётдаги қувончингиз ва ташвишингизни редакция коллективи билан ўртоқлашинг. Умуман, сизни нима ҳаяжонлантирса ҳаммаси ҳақида ёзинг.

1970 йил тарихга Ленин юбилейи йили, беш йилликнинг якунловчи йили, совет халқи, КПСС XXIII съезди томонидан олдинга қўйилган вазифаларни бажаришда улкан ғалабаларни қўлга киритилган йил бўлиб кирди. Тошкентликлар, ўтган йил сизда ҳам яхши хотиралар қолдирди. У хўжалик ва маданий қурилишда беш йилликни бажариш учун курашда катта муваффақиятлар билан якунланди. Тошкент янада чиройли, обод кўркам бўлиб қолди. Бу воқеаларнинг ҳаммаси ҳаёт томонидан олдинга сурилган бошқа кўпгина воқеалар қатори газетамиз саҳифаларида кенг ёритилди.

Янги беш йилликнинг биринчи йилида тошкентликлар олдида муҳим вазифалар турибди. Буларни ҳал қилишда бизнинг газетамиз ҳам анчагина роль ўйнаши керак. Бу вазифани муваффақиятли бажариш, «Тошкент оқшоми»ни шаҳар партия ташкилотининг чинакам, жанговар ёрдамчиси бўлиши учун газетхонлар билан алоқани янада мустаҳкамлаш зарур, биз сизнинг ёрдамингизга муҳтожмиз, авторларимиз активини янада кенгайтиришимиз керак.

Мана шунинг учун ҳам биз газетхонлар билан сиртдан кенгаш ўтказишга қарор қилдик.

Ўтган вақт мобайнида газетамизнинг қайси бир иши сизнинг эсингизда қолди.

Сизнингча қандай масалалар ва мавзуларни биз унутиб қўйяпмиз ёки етарлича кенг ёритмаяпмиз?

Газетанинг қайси проблемалар, масалалар, мавзулар бўйича чиқишини истайсиз?

Қандай рубрикалар, бўлимлар, «Бурчаклар» очишни, қандай конкурслар ташкил қилинишини истайсиз?

Сизнингча газетамизнинг мазмуни ва ташқи қиёфасини яхшилаш учун нималар қилиш керак?

Бизнинг Самарқанд, Андижон, Наманган, Бухоро, Фарғона, Гулистон, Чирчиқ, Янгийўл, Олмалиқ ва республиканинг бошқа шаҳарларида ҳам газетхонларимиз кўп. Дўстлар! Газетамизда бу йил нималарни ўқишни истардингиз, илгариги қандай материаллар сизни эътиборингизни тортди?

Биз мана шу саволларга газетхонлардан жавоб кутамиз.

Бизга ёзинг, маслаҳат, йўл-йўриқ беринг, янги материал ва мавзулар таклиф қилинг. Сизни ҳар бир хатингизни миннатдорчилик билан ўқиймиз ва редакциянинг келгусидаги ишида унда айтилган фикрга эътибор берамиз.

Шундай қилиб, бугун биз газетхонларнинг сиртқи катта кенгашини бошлаймиз. Қадрли ўртоқлар, хатларингизни кутамиз. Бизнинг адресимиз қуйидагича: Тошкент ГСП, Дзержинский кўчаси, 15-уй. «Тошкент оқшоми» редакциясига «Газетхонлар кенгашига» деб ёзиб юборилсин.

ЭСТОНИЯ ССР. Эстония ССР Фанлар академиясининг Р. Крейцвальд номли Тарту адабиёт музейи кўпгина халқ эртаклари, қўшиқлар ҳамда халқ меъморчилигининг ёдгорликлари, шунингдек, кенг фонотекага эга.

Ўтган йили фонотекага 1600 дан ортиқ оригинал магнитофон ёзувлари келтирилди. Ундан ташқари у бошқа тадқиқот муассасалари ҳамда мамлакатнинг турли томонидан баъзи кишилардан олинган материалларнинг кўпгина копияси билан ҳам тўлдирилди.

СУРАТДА: халқ музикаси секторининг мудири, филология фанлари кандидати Ингрид Рюютель магнитофон ёзувларини аниқламоқда.

Э. Норман фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—4.5|II да **Майсаранинг иши,** 6|II да **Травиата.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5|II да **Ўғирланган умр,** 6|II да **Йўлчи Юлдуз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4|II да **Кумуш тўй,** 5|II да **Жон қизлар,** 6|II да **Менинг жаннатим.**

КИНО

4 ФЕВРАЛДА

Бонивур қалби (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кеч 6 ва 8.45 минутда). «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6 ва 9 да).

Севги нафосати — «СПУТНИК» «ЎЗБЕКИСТОН», «КЎКЧА» (кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч соат 6 да).

Яшил халқачалар — «ВОСТОК», «МОСКВА» (кечқурун).

Директор (2 серия)—«ЧАЙКА» (кеч 8 да).

5 ФЕВРАЛДА

Бонивур қалби (2-серия)—САНЪАТ САРОЙИ, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 ва кеч 8 да).

Севги нафосати — «ВОСТОК», «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч соат 6 да).

Яшил халқачалар—«СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Сайҳа (2 серия)—НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз соат 12 ярим, 3, 5 ярим, кеч 8 да).

Тош бағрли кишининг ўғиллари (2 серия)—«ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз 1, 4, кеч 7 ва 10 да).

Директор (2 серия)—«ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да).

Шпессартдаги қувноқ даврлар —«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10.15 кундуз 2.30, 4.15 минут ва кеч 6, 9 да).

Свердлов номли концерт залида

, 4 ФЕВРАЛДА

БУТУНИТТИФОҚ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИНИНГ ЛАУРЕАТИ

ХОРАЗМ „ЛАЗГИ“ АНСАМБЛИНИНГ

К О Н Ц Е Р Т И

ҚАТНАШАДИЛАР:

VI Жаҳон фестивалининг лауреатлари Гулсара ЁҚУБОВА, Уринбой ОТАЖОНОВ, Онабиби АҲМЕДОВА, Отажон РАЖАБОВ.

Солистлар: Шариф СУЛТОНОВ, Бека ХАЙИТОВА, Раъно ЖУМАНИЕЗОВА, Ражаб ИСМОИЛОВ, Қодир БОБОЖОНОВ ва бошқалар.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Узбекистон ССР халқ артисти ГАВҲАР РАҲИМОВА.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2дан сотилади.

Свердлов номли концерт залида

5 ФЕВРАЛДА

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДАСИ АРТИСТЛАРИНИНГ.

К А Т Т А К О Н Ц Е Р Т И

Узбек ашула ва рақс «Шодлик» ансамбли

Ансамблнинг бадиий раҳбари—УзССРда хизмат кўрсатган артист Ҳаким НИШОНОВ.

6 ,7 ФЕВРАЛДА

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Олмахон ХАИТОВА

К А Т Т А К О Н Ц Е Р Т И

Концертда Хоразм «Лазги» ансамбли қатнашади. Ансамблнинг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери **Узбекистон ССР халқ артисти Гавҳар РАҲИМОВА.**

Концертлар кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

ОТА—ОНАЛАР ВА ЁШ ХАРИДОРЛАРГА ҚУЛАЙЛИК ЯРАТИШ МАҚСАДИДА

Пушкин ва 1-май кўчалари муюлишидаги

„БОЛАЛАР ДУНЁСИ“ УНИВЕРМАГИ

ҳамда Ленин ва К. Маркс кўчаларига жойлашган павильонлари

1 - ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ

1971 ЙИЛНИНГ ОХИРИГАЧА

ЯКШАНБА КУНЛАРИ ҲАМ ОДАТДАГИДЕК

И Ш Л А Й Д И

Дам олиш куни—душанба

Магазинларимизга марҳамат қилинг!

ТЕЛЕВИЗОР

4 ФЕВРАЛЬ ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.30 Болалар учун мультфильм. **18.50** «АХБОРОТ» информацион программаси. **19.05** «Биз—Чирчиқ кимё комбинатиданмиз». Бадиий ҳаваскорлар концерти.

Узбек тилида: 19.45 Ленинизм —давримиз байроғи. **20.00** «АХБОРОТ» информацион программаси.

МОСКВА КУРСАТАДИ

20.15 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси халқ чолғу асбоблари оркестри ҳамда солистларининг концерти.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида: 20.45 «Қилич ва қалқон». Бадиий фильм. 4-серия. **21.55** Янгиликлар. **22.00** ЎЗБЕКИСТОН ОБЛАСТЛАРИНИНГ КПСС XXIV СЪЕЗДИГА БАҒИШЛАНГАН ТЕЛЕВИЗИОН ФЕСТИВАЛИ. ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. **23.30** Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

УҚУВ КУРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Узбек тилида: 18.00 Биринчи синф ўқитувчилари учун консультация. **18.30** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика. **19.15** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика (рус тилида).

МОСКВА КУРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. **20.05** Янгиликлар.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

20.15 Кинофильм (ўзбек тилида).

МОСКВА КУРСАТАДИ

20.45 Совет поэзияси антологияси. УКРАИНА СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Ўқувчилар учун. «Қизил галстукли чемпионлар». **21.30** Миллионлар ленинча университети. **22.00** Рангли телевидение. Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. «Жуфт ҳолда учиш». Швейцариядан олиб кўрсатилади. **24.00** «Вақт» информацион программаси. **00.30** Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

20.00 «Беш йиллик муддатидан илгари!» (ўзбек тилида).

Рус тилида: 20.20 «Вартан Аджемян». Ижодий портрет. **20.55** «Кўприкдаги одамлар». Бадиий фильм.

РАДИО

4 ФЕВРАЛЬ ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

16.10 «Пойтахтимиз меҳмонлари». Музикали эшиттириш. **16.50** «Правда» газетасининг обзори. **17.00** «Опера куйлари шинавандалари учун». Биринчи эшиттириш. **18.00** «СЪЕЗДДАН СЪЕЗДГАЧА». Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министри А. Ҳамидов сўзи (ўзбекча). **18.10** Шу куннинг қўшиқлари. **19.20** Татар куйларидан концерт. Программада Н. Жиганов асарлари. **20.00** «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат. **21.10** Концерт. **21.45** Сиёсий билимлар радиоуниверситети. «Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш—ҳозирги босқичдаги иқтисодий сиёсатнинг энг муҳим проблемаси». Суҳбат (ўзбекча). **22.20** Рақс куйлари. **22.40** Ёзувчилар микрофон олдида. «Қаҳрамоним—замондошим» (ўзбекча). **23.15** Мақом кечаси. **24.00** Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ёшлар ижоди (ўзбекча). **19.30** Декабрист шоир Ф. Глинка шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. **20.00** Афғон қўшиқлари. **20.30** Топишмоқли концерт. **21.00** Шуҳрат шеърлари (ўзбекча). **21.40** Москва.

16 февраль кундуз соат 1 да Тошкент қишлоқ хўжалик институти сабзавотчилик ва ўрмон хўжалиги факультетларининг илмий совет кенгаши (60-аудитория)да қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Р. М. Ризаев, «Баъзи данакли мева ўсимликлар ҳосилини териш муддатини ва реализацияга тайёрлаш усулларини меваларнинг сифатига таъсири» деган темада;

В. С. Шевченко: «Жанубий Қирғизистонда ёнғоқли дарахтларни танлаш ва кўпайтириш» деган темада;

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Тошкент область, Оржоникидзе райони, 4-алоқа бўлими)да танишиш мумкин.

17 февраль кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника ва математика фанлари бўлимларининг физика бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Обсерватория кўчаси, 85-уй)да физика- математика фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Б. Аропов: «Ишқорий галлоид кристаллофосфоридаги В, С ва Д марказларда мавжуд этилган нурланишларнинг температуравий сўндирилишига бўлган структура дефектлари таъсирини текшириш» деган темада:

В. Р. Фелициант: Германий ва темир билан легирланган антимонид индийнинг паст температуралардаги электрик хоссалари деган темада;

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

А. В. НОВИКОВАнинг диссертация ёқлаши (Тошкент оқшоми» газетасининг 25 январь сонига қаралсин)

КЎЧИРИЛАДИ

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари ҳаёти бўлими—33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, савдо, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими—33-28-95, эълонлар бўлими—33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579. НАШР А—2466 Р — 03138